

20 Μαρτίου 2014

“Ευαγγελίστρια 2014”: «Ο Άγιος Γρηγόριος άφησε να λάμψει το φως που φώτιζε την καρδιά ΤΟΥ»

/ [Ειδήσεις και Ανακοινώσεις](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Κατανυκτική αγρυπνία τελέσθηκε το Σάββατο 15 Μαρτίου στον Ιερό Ναό Ευαγγελιστρίας Πειραιώς, με αφορμή την εορτή του Αγίου Γρηγορίου Παλαμά. Στην ακολουθία του Όρθρου και τη Θεία Λειτουργία, συμμετείχε και μίλησε ο Πρωτοπρεσβύτερος της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών **π. Αναστάσιος Βλαβιανός**. Η ιερά αγρυπνία και η ομιλία πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο των εορταστικών

εκδηλώσεων [«Ευαγγελίστρια 2014»](#).

Καθ' όλη τη διάρκεια της αγρυπνίας, οι πιστοί που συμμετείχαν είχαν την μεγάλη ευλογία να προσκυνήσουν την Τιμία Κάρα του Αγίου Νικολάου του Πλανά και την θαυματουργή Ιερά Εικόνα της Αγίας Ζώνης από την φερώνυμη Ιερά Μονή Βλαμαρής Σάμου, που φιλοξενούνται και θα παραμείνουν στον Ναό μέχρι τις 30 Μαρτίου.

Μετά το πέρας της Θείας Λειτουργίας, ο π. Αναστάσιος απευθυνόμενος στους πιστούς έκανε μία εκτενή παρουσίαση του βίου του Αγίου Γρηγορίου και των σημαντικότερων σταθμών της ζωής και της ποιμαντικής του παρουσίας.

Ιδιαίτερη αναφορά βέβαια έκανε στη διδασκαλία του Αγίου και την αντιμετώπιση των κακοδοξιών του μοναχού Βαρλαάμ. Μιλώντας για τον τελευταίο, ανέφερε:

«Την εποχή αυτή, ένας μοναχός καταγόμενος από την Καλαβρία, ο Βαρλαάμ, απέκτησε λαμπρή φήμη στους λόγιους κύκλους της πρωτεύουσας, χάριν της ικανότητός του στις αφηρημένες θεωρητικές εικοτολογίες του. Αρεσκόταν ιδιαιτέρως στο σχολιασμό των συγγραμμάτων του Αγίου Διονυσίου του Αρεοπαγίτου. Έδινε όμως σε αυτά, μία φιλοσοφική ερμηνεία, καθιστώντας τη γνώση του Θεού, αντικείμενο όχι εμπειρίας, αλλά ψυχρών συλλογισμών».

Ο Βαρλαάμ, όπως περιέγραψε ο π. Αναστάσιος σκανδαλίστηκε από τις μεθόδους προσευχής των μοναχών και τη θέση που παραχωρούσαν στο αισθητό στοιχείο, εντός της πνευματικής ζωής. Γι' αυτό και το έτος 1337 κατηγόρησε τους μοναχούς για αίρεση.

Απάντηση στις κακοδοξίες του Βαρλαάμ, έδωσε ο Άγιος Γρηγόριος. Ο π. Αναστάσιος ανέφερε σχετικά:

«Βεβαιώνοντας την πραγματικότητα της Θεότητας, ο Άγιος Γρηγόριος δεν αρνούνταν ότι ο Θεός είναι απολύτως υπερβατικός και απερινόητος στην Ουσία Του. Ακολουθώντας τους παλαιούς Πατέρες, αλλά με σαφέστερο τρόπο, διακρίνει στον Θεό την αμέθεκτη Ουσία και τις αιώνιες, δημιουργικές και προνοιακές Ενέργειες, δια των οποίων ο Κύριος κάνει τα κτιστά όντα να μετέχουν στο Είναι Του, στη Ζωή Του και στο Φως Του. Δίχως ωστόσο να εισάγει κανέναν μερισμό στην ενότητα της Θείας Φύσεώς Του.

Για τον Άγιο Γρηγόριο λοιπόν ο Θεός δεν είναι η αφηρημένη έννοια των φιλοσόφων, αλλά είναι η Αγάπη, Πρόσωπο ζων και πυρ καταναλίσκον, που κάνει τα πάντα για να μας θεώσει. Οι λαμπρές απαντήσεις του Αγίου υιοθετήθηκαν από την Εκκλησία, η οποία καταδίκασε τον Βαρλαάμ - και μαζί του τον φιλοσοφικό ουμανισμό που έμελλε σύντομα να εμπνεύσει την Ευρωπαϊκή αναγέννηση - σε δύο συνόδους που συγκαλέστηκαν στην Αγία Σοφία το 1341».

Η θεολογική διαμάχη όμως δεν είχε οριστικά κλείσει. «Ένας από τους παλαιούς φίλους του, ο Ακίνδυνος, υιοθετώντας την ουσία των επιχειρημάτων του Καλαβρού Βαρλαάμ, κατηγορήσε τον Γρηγόριο, ότι εισήγαγε δήθεν νεωτερισμούς με την διάκριση Ουσίας και Ενεργειών στον Θεό».

Ο π. Αναστάσιος περιέγραψε στη συνέχεια στον πόλεμο που οδήγησε στο να αφοριστεί ο Άγιος και να καταδικαστεί σε φυλάκιση, κατά τη διάρκεια της οποίας συνέγραψε πραγματεία κατά του Ακινδύνου. Και ανέφερε κατόπιν τα γεγονότα που οδήγησαν στην σύγκλιση νέας, Γ΄ Συνόδου το 1351 που δικαίωσε τους Ησυχαστές. Όπως μάλιστα τόνισε:

«Στο Συνοδικό Τόμο της Συνόδου, το δόγμα του Αγίου Γρηγορίου για τις Άκτιστες Ενέργειες και την Θεία Χάρη αναγνωρίσθηκε ως κανόνας πίστεως για την Ορθόδοξη Εκκλησία».

Και αναφερόμενος στην αγιότητα του βίου του, ο π. Αναστάσιος κατέληξε:

«Στις πολυάριθμες ποιμαντικές του δραστηριότητες, έδωσε την ευκαιρία στους πιστούς να επωφεληθούν από τα άφθονα χαρίσματα που απέκτησε στην ερημία. Άφησε να λάμψει το φως που φώτιζε την καρδιά του και μοίρασε αφειδώς τις θεόπνευστες διδαχές του, επιμένοντας στον στενό δεσμό που πρέπει να ενώνει την προσευχή και την μυστηριακή ζωή, στο βίο του κάθε χριστιανού».

[Την ομιλία μπορείτε να παρακολουθήσετε εδώ](#)

Του Σταμάτη Μιχαλακόπουλου